

DIEGO GÓMEZ President d'Escola Valenciana

“La normalitat serà un president que haja estudiat en valencià”

XAVIER ALIAGA, València

Diego Gómez (València, 1958), president d'Escola Valenciana-Federació d'Associacions per la Llengua (FEV), ens rep en el col·legi d'infantil i primària de Carcaixent on treballa. En el centre hi ha un silenci estrany. “La majoria dels alumnes estan d'excursió”, aclareix. Però el seu telèfon sona constantment: enguany se celebra el 25é aniversari de les Trobades d'Escoles en València, la iniciativa massiva i transversal de FEV. El passat dia 20 de febrer es va celebrar aquest aniversari a Castelló en la Nit de l'Escola Valenciana. Parlem amb Gómez d'això, però també fem balanç de la seua trajectòria en un càrrec que va ocupar el 2002 i que deixarà aviat: “En tota organització és important la regeneració de persones, per la institució i per salut personal i de l'entitat. Darrere d'Escola Valenciana hi ha un sector de gent jove molt important i ara és el moment de fer-los visibles. I també seria molt important que a les comarques hi haguera aquesta visió de regeneració”.

Per a albirar la importància de les trobades, s'ha d'unir dos fils temporals. El 1986 se celebrà la primera edició, a Benifaió i la Xara. Hi assistiren 4.000 persones. Aquell any hi hagué 10.601 alumnes matriculats en els programes d'ensenyament en valencià. Al cap de 25 anys, més de 200.000 persones, la cabuda de quatre estadis com el Mestalla, assistiren a la darrera edició de les trobades. I hi ha 211.436 alumnes matriculats, un 30 % de l'alumnat d'infantil i primària. Gómez ressalta amb orgull l'èxit i el seu “paper aglutinador”, però tampoc no vol deixar fora unes altres iniciatives menys visibles, com ara els programes de voluntariat en valencià per a integrar els nouvinguts (enguany s'espera que s'arriben a les 5.000 parelles lingüístiques) o La Gira, el festival itinerant de música en la nostra llengua, amb 25.000 assistents el 2009. L'altra aportació seria el paper de vertebració, de connexió entre comarques, que considera “un dels dèficits democràtics més importants del País Valencià”. I indica, com a pinzellada més personal, l'oportunitat d'haver conegut per mitjà d'Escola Valenciana un país en què, assegura, “manquen referents comuns”.

La llengua podria fer aquell paper. A diferència dels anys

cinquanta o seixanta, en què la integració de la immigració era cosa de festes i tradicions, Gómez creu que aquest paper l'ha d'acomplir ara l'escola. “Hem de transmetre un missatge: Vols sentir-te valencià? Aleshores, matricula els teus fills en valencià”. Els avanços en aquesta línia són encoratjadors, però també hi ha llacunes. Gómez esmenta els centres concertats,

“Darrere d'Escola Valenciana hi ha un sector de gent jove molt important”

“Vols sentir-te valencià? Aleshores, matricula els teus fills en valencià”

lingüístic en l'administració.

Gómez critica la manca de polítiques actives i, també, que el valencià haja estat emprat com a arma electoral, “una actitud que ens ha impedit avançar com calia en l'ús social”. Barra la via institucional, almenys amb el PP, el president d'Escola Valenciana ressalta com a eina de treball la incorporació de referents socials de l'ús del valencià, convicció traduïda en la incorporació a les seues campanyes de matriculació de personatges populars, com ara la presentadora Núria Roca, el motorista Hèctor Faubel o el porter de futbol Andreu Palop. “La visió de normalitat és donada pels referents públics, gent que demostre que el valencià és una llengua útil, de prestigi, que serveix per a tot, i que el parlant sàpia que té una sèrie de drets”, afeg, al mateix temps que recorda que a les Illes Balears un referent com el tennis-

Diego Gómez amb la vicerectora de la Jaume I, Margarita Porcar, el passat dia 20 de febrer en la Nit de l'Escola Valenciana. / ÀNGEL SÁNCHEZ

l'escolarització de 0 a 3 anys i la continuïtat de la matriculació en valencià en secundària i ensenyament universitari. El veritable problema, tanmateix, és l'ús social. “No s'avança, perquè no hi ha política lingüística. Aquesta hauria d'estar lligada a la presidència de la Generalitat, com a Galícia o a Catalunya. Al principi, la política lingüística del PP era deixar fer, però ara s'ha reulat molt”, opina Gómez, que exemplifica això amb la no-exigència del requisit

ta Rafa Nadal ha participat en campanyes de promoció lingüística. No sols això: per a Gómez, el País Valencià “començarà a normalitzar-se quan tinguem un president de la Generalitat que haja estudiat en valencià”. Escola Valenciana no és una illa, un reducte alié a lectures polítiques. “Nosaltres estem immersos en la situació política, de mals vents. I, per tant, coincidirem amb qui hàgem de coincidir”. Ben mirat, una frase que no és gens críptica.

A LA LLETRA

El preu de la tristesa

Albert Garcia i Hernández

Una cosa és la vergonya i una altra la tristesa. La vergonya ens diu: amaga't. Per exemple, quan un polític que ens “representa” la fa ben grossa. La tristesa es mastega en la intimitat, supera l'anècdota abans esmentada, fa més arrel, més angúnia. La tristesa, sempre desparellada de l'humor, no té gràcia.

La cursa infinita del desgavell polític valencià ha fet una altra aturada demagògica (quina en serà la propera?) a l'estació “transparència”: la banda (*The Band*, Font de Mora, *you must know*) del PP publica el seu patrimoni. Patrimoni? N'estan segurs? És això el que els va deixar el pare que va guanyar una guerra? No deu ser, potser, el “matrimoni”, la formiga incansable del descans del guerrer *atando y bien atando* la conquesta? La dona que va rapar els cabells de les dones que van posar el cos allí on la ment callava? La dona que posà l'escriptura notarial on el cos emmudia.

I on estan els diners d'aquesta gent (què més volen aquesta gent?)? Allí on “creen” riquesa, ocupació, R+D, allò que clamen als hemicles? No, a banda del deler automobilístic, el “patrimoni” és financer i immobiliari. Què fan amb tanta casa en el temps del desallotjament? Les posen a la venda? Prefereixen esperar “el nou ordre mundial després d'aquest capitalisme” (em pixe de riure amb aquest eslògan)? Les lloquen? A qui? Abaixen el preu per no tindre-les tancades? El poder immobiliari valencià sempre ha enarborat la bandera contrària: ja poden caure abans de negociar una entesa o un benefici minvat. El PP repeteix que està preocupat per allò que preocupa la gent del carrer. Perfecte: comencen amb un mínim de coherència: posen a l'abast del mercat (a la baixa, ho sent, nanos, no podia durar massa) l'acumulació de metres quadrats. Ajusten els preus a la tristesa dels desesparats de l'habitatge. La Mare de Déu dels idem els somriurà, cony, salve!

Grècia ens sorprén. Una vaga general del sector públic. Somiem? Fins ara, França, que va tallar caps de la monarquia, ha mostrat el seu innegociable “prou” a qualsevol retallada de la conquesta burgesa i democràtica. Què fa Grècia ara? Quina revolució burgesa va fer? Recupera potser el concepte de democràcia? De nou (Alexis, no t'oblidem) encapçala el no contra l'antiga amenaça (prepareu-vos, pobles, aquesta crisi se solucionarà amb una guerra si no sou esclaus obedients. De moment: treballem dos anys més; si no, rebentem abans). Més preus: la Universitat és cara, com la sanitat. No són cares: són i prou. Les necessitem, com una casa. Canal 9 sí que és car.

Els joves fan el que poden amb una tristesa que els acompanya des del matí. Xavals: no tot està perdut. Quan érem xavals, els mateixos amos de les mateixes cases ens negaven el lloguer pel fet de ser estudiants o “rars”. Ara us busquen i us fan pagar cada habitació com si fóra un habitatge. Canvia el rebut del predador, però el problema i la lluita són els mateixos. No a la guerra. Ni a l'Iraq ni a casa.